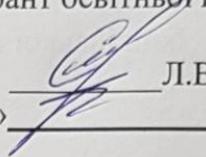

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми

«___» Л.В. Смолій
2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ФІНАНСИ**

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: Економіка

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси» для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка». – Умань: Уманський НУС, 2021. – 19 с.

Розробники: Пташник Світлана Андріївна, ст. викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н.

(підпис)

Пташник С.А.

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

Завідувач кафедри

(підпис)

О.Т. Прокопчук

(ініціали, прізвище)

«28» серпня 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1.

Голова

(підпис)

(Л.В. Смолій)

(ініціали, прізвище)

«31» 08 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 051 «Економіка»,	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Загальна кількість годин: 120	Освітній рівень: «бакалавр» Освітня програма: «Економіка»	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 год самостійної роботи студента – 4 год		4-й	4 –й
		Лекції	
		20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	108 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Фінанси» – формування у майбутніх фахівців сучасної системи знань з теорії і практики для прийняття ефективних рішень у різних галузях фінансової сфери.

Завдання навчальної дисципліни «Фінанси» – обґрутувати особливостей реалізації фінансової політики на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях, а також ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування фінансової системи держави та механізму взаємодії її сфер і ланок.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти. Навчальна дисципліна «Фінанси» поглибує та конкретизує знання студентів, здобуті в процесі вивчення дисципліни «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Гроші і кредит», з акцентом на особливості функціонування фінансової системи держави та механізму взаємодії її сфер і ланок. Глибоке вивчення навчальної дисципліни сприяє опануванню наступних компонентів освітньої програми, яким вона передує або пов’язана : «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Інвестування», – з акцентом на поглиблення уміння формувати, узагальнювати та аналізувати інформацію про діяльність фінансових установ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» у студента повинні бути сформовані такі **компетентності**, передбачені освітньо-професійною програмою:

СК11. Здатність обґрутувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» передбачається одержання таких **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачені освітньо- професійною програмою:

ПР5. . Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрутування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПР17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

ПР 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб’єктів.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ФІНАНСІВ.

Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку

Економічна природа категорії «фінанси». Formи прояву фінансів. Вихідні фінансові категорії. Фінансові ресурси. Фінансові протиріччя та способи їх збалансування. Характерні ознаки фінансів. Моделі фінансових відносин в суспільстві. Функції та роль фінансів.

Тема 2. Фінансовий механізм та фінансова політика.

Фінансова політика, як економічна категорія. Сутність, складові і типи фінансової політики. Фінансовий механізм та його інструменти. Фінансове забезпечення та фінансове регулювання. Управління фінансовим механізмом. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики. Фінансове право. Фінансове планування. Організація здійснення фінансової політики. Фінансовий контроль.

Тема 3. Фінансова система.

Структурна будова та засади функціонування фінансової системи. Внутрішня і зовнішня структура фінансової системи. Організаційна структура фінансової системи. Органи управління фінансовою системою та фінансові інституції, що входять до її складу, їх призначення та функції. Роль та специфічні ознаки сфер та ланок фінансової системи. Управління фінансовою системою.

Тема 4. Управління фінансами та фінансовий контроль

Сутність управління фінансами. Методи управління фінансами. Поняття фінансового контролю, його форми та види. Методи фінансового контролю.

Тема 5. Сфера публічних фінансів: загальнодержавні і місцеві фінанси

Сутність та функції публічних фінансів. Склад та структура публічних фінансів. Публічні доходи та витрати, їх характеристика. Місцеві фінанси, їх складові.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Тема 6. Державний бюджет, його призначення та роль в суспільстві

Сутність бюджету та державного бюджету, його моделі. Принципи побудови та функції державного бюджету. Бюджетна класифікація, її призначення. Принципи бюджетної системи України. Принцип збалансованості бюджетної системи. Принцип єдності бюджетної системи. Принцип повноти бюджетної системи. Принцип самостійності бюджетної системи.

Тема 7. Доходи і видатки державного бюджету України.

Поняття доходів державного бюджету, їх класифікація. Поняття видатків державного бюджету, їх класифікація. Показники, що характеризують стан бюджету (бюджетна рівновага, бюджетний дефіцит, бюджетний профіцит).

Тема 8. Бюджетна система та бюджетний устрій

Поняття бюджетного бюджетної системи держави та бюджетного устрою. Бюджетний устрій унітарної та федеративної держави. Складові бюджетної системи України.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ, ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

Тема 9. Сутність і види податків

Сутність податків і їх роль у системі доходів державного бюджету. Функції податків, принципи та елементи оподаткування. Класифікація податків та їх характеристика.

Тема 10. Організація податкової системи. Основи організації податкової політики держави

Теоретичні засади побудови податкової системи. Загальнодержавні та місцеві податки в податковій системі України. Зміст і цілі податкової політики держави. Типи податкової політики. Засоби реалізації податкової політики держави

Тема 11. Державний кредит та державний борг.

Сутність державного кредиту як економічної категорії, його форми та види (зовнішній та внутрішній). Державні позики, їх характеристика. Державні гарантії, їх призначення. Державний борг, його види та управління ним.

Тема 12. Соціальний захист.

Поняття соціального захисту, його система в Україні. Поняття державних цільових фондів, їх призначення, шляхи утворення, класифікація. Характеристика фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування

Тема 13. Фінанси підприємств, основи їх організації.

Сутність фінансів підприємств. Фінансові ресурси підприємства. Дохід підприємства, порядок його розподілу. Активи підприємства

Тема 14. Страхування та страховий ринок України

Поняття страховогого ризику, страховогого захисту, страховогого фонду. Економічна сутність страхування, його функції та принципи. Класифікація у страхуванні, її критерії. Страховий ринок України, його основні суб'єкти

Тема 15. Фінансовий ринок, його місце у фінансовій системі України.

Сутність фінансового ринку, його структура. Цінні папери як основний інструмент фінансового ринку. Державне регулювання фінансового ринку України.

Тема 16. Міжнародні фінанси.

Поняття та складові міжнародних фінансів. Характеристика міжнародні фінансові відносини. Міжнародні фінансові інститути.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р		л	п	Лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ФІНАНСІВ.

Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку	9	2	2			5	9					9
Тема 2. Фінансовий механізм та фінансова політика.	8	1	2			5	8	1				7
Тема 3. Фінансова система.	8	1	2			5	8					9
Тема 4. Управління фінансами та фінансовий контроль	8	1	2			5	8	1				7
Тема 5. Сфера публічних фінансів: загальнодержавні і місцеві фінанси	8	1	2			5	8					8
Разом за модулем 1	41	6	10			25	41	2				39

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ.

Тема 6. Державний бюджет, його призначення та роль в суспільстві (Гостинний лектор)	10	1	2			7	10					10
Тема 7. Доходи і видатки державного бюджету України	5	1	2			2	5	1	1			3
Тема 8. Бюджетна система та бюджетний устрій	6	2	2			2	6	1	1			4
Разом за модулем 2	21	4	6	-	-	11	21	2	2			17

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ, ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

Тема 9. Сутність і види податків.	12	1	4			7	12	2	1			9
Тема 10. Організація податкової системи. Основи організації податкової політики держави.	10	1	4			5	10	1	1			8
Тема 11. Державний кредит та державний борг.	6	1	4			1	6	1				5
Тема 12. Соціальний захист.	6	1	4			1	6					6
Тема 13. Фінанси підприємств, основи їх організації.	8	1	2			5	8					8
Тема 14. Страхування та страховий ринок України.	8	1	2			5	8					8
Тема 15. Фінансовий ринок, його місце у фінансовій системі України.	4	2	2				4					4
Тема 16. Міжнародні фінанси.	4	2	2				4					4
Разом за модулем 3	58	10	24			24	58	4	2			52
Усього годин	120	20	40			60	120	8	4			108

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ФІНАНСІВ.			
1	Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку Економічна природа категорії «фінанси». Formи прояву фінансів. Вихідні фінансові категорії. Фінансові ресурси. Фінансові протиріччя та способи їх збалансування. Характерні ознаки фінансів. Моделі фінансових відносин в суспільстві. Функції та роль фінансів.	2	1
2	Тема 2. Фінансовий механізм та фінансова політика. Фінансова політика, як економічна категорія. Сутність, складові і типи фінансової політики. Фінансовий механізм та його інструменти. Фінансове забезпечення та фінансове регулювання. Управління фінансовим механізмом. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики. Фінансове право. Фінансове планування. Організація здійснення фінансової політики. Фінансовий контроль.	2	-
	Тема 3. Фінансова система. Поняття фінансової системи, її типи, ознаки та принципи її побудови. Внутрішня (структурна) будова фінансової системи. Фінансова система України за організаційною структурою	2	-
3	Тема 4. Управління фінансами та фінансовий контроль Сутність управління фінансами. Методи управління фінансами. Поняття фінансового контролю, його форми та види. Методи фінансового контролю.	2	-
	Тема 5. Сфера публічних фінансів: загальнодержавні і місцеві фінанси Сутність та функції публічних фінансів. Склад та структура публічних фінансів. Публічні доходи та витрати, їх характеристика. Місцеві фінанси, їх складові.	2	1
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ			
4	Тема 6. Державний бюджет, його призначення та роль в суспільстві Сутність бюджету та державного бюджету, його моделі. Принципи побудови та функції державного бюджету. Бюджетна класифікація, її призначення. Принципи бюджетної системи України. Принцип збалансованості бюджетної системи. Принцип єдності бюджетної системи. Принцип повноти бюджетної системи. Принцип самостійності бюджетної системи.	2	1
	Тема 7. Доходи і видатки державного бюджету України. Поняття доходів державного бюджету, їх класифікація. Поняття видатків державного бюджету, їх класифікація. Показники, що характеризують стан бюджету (бюджетна рівновага, бюджетний дефіцит, бюджетний профіцит).	2	1
5.	Тема 8. Бюджетна система та бюджетний устрій Поняття бюджетного бюджетної системи держави та бюджетного устрою. Бюджетний устрій унітарної та федеративної держави. Складові бюджетної системи України.	2	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ, ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ.			
6.	Тема 9. Сутність і види податків Сутність податків і їх роль у системі доходів державного бюджету. Функції податків, принципи та елементи оподаткування. Класифікація податків та їх характеристика.	4	-

	Тема 10. Організація податкової системи. Основи організації податкової політики держави Теоретичні засади побудови податкової системи. Загальнодержавні та місцеві податки в податковій системі України. Зміст і цілі податкової політики держави. Типи податкової політики. Засоби реалізації податкової політики держави	4	-
7.	Тема 11. Державний кредит та державний борг. Сутність державного кредиту як економічної категорії, його форми та види (зовнішній та внутрішній). Державні позики, їх характеристика. Державні гарантії, їх призначення. Державний борг, його види та управління ним.	4	-
	Тема 12. Соціальний захист. Поняття соціального захисту, його система в Україні. Поняття державних цільових фондів, їх призначення, шляхи утворення, класифікація. Характеристика фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування	4	-
8.	Тема 13. Фінанси підприємств, основи їх організації. Сутність фінансів підприємств. Фінансові ресурси підприємства. Дохід підприємства, порядок його розподілу. Активи підприємства	2	-
	Тема 14. Страхування та страховий ринок України Поняття страхового ризику, страхового захисту, страхового фонду. Економічна сутність страхування, його функції та принципи. Класифікація у страхуванні, її критерії. Страховий ринок України, його основні суб'єкти	2	-
9.	Тема 15. Фінансовий ринок, його місце у фінансовій системі України. Сутність фінансового ринку, його структура. Цінні папери як основний інструмент фінансового ринку. Державне регулювання фінансового ринку України.	2	-
10.	Тема 16. Міжнародні фінанси. Поняття та складові міжнародних фінансів. Характеристика міжнародні фінансові відносини. Міжнародні фінансові інститути.	2	-
Разом		40	4

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час поза аудиторної навчальної роботи.

Метою самостійної роботи студента є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасної моделі фахівця вищої кваліфікації. Самостійна робота з навчальної дисципліни "Фінанси" дозволить забезпечити розширення й поглиблення теоретичних і практичних знань студента; набути уміння застосувати теоретичні знання при вирішенні конкретних завдань із фінансово-економічної та кредитної сфери; шукати сучасні наукові досягнення і застосовувати їх на практиці.

Основними формами самостійної роботи з навчальної дисципліни для студентів є:

- опрацювання теоретичних зasad прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- виконання домашніх завдань;
- підготовка до семінарських та практичних занять;
- підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- систематизація вивченого матеріалу навчальної дисципліни перед написанням модулів та іспитом;
- підготовка реферату/ презентації.

Самостійна робота студента повинна привчати його застосовувати комп'ютерну техніку для аналізу даних та побудови графіків, таблиць і діаграм. Робота над літературними джерелами виробить у студента аналітичне мислення, сформує власний погляд щодо теоретичних і практичних фінансових та грошових проблем, навчить його робити обґрунтовані висновки й пропозиції під час вирішення практичних завдань.

Кожному студенту на вибір пропонується тема для підготовки реферату або презентації. Форму представлення самостійної роботи (реферат чи презентація) студент обирає самостійно.

У ході виконання самостійної роботи студент повинен проявити глибоке засвоєння теоретичних основ і проблемних аспектів курсу, повністю розкрити питання, пов'язані з темою. Для студентів, у яких виникають труднощі при складанні змісту роботи або підборі додаткової літератури, викладач проводить індивідуальні консультації.

Якщо студентом не виконані зазначені нижче вимоги до відповідних видів робіт або не була розкрита суть теми, то робота не зараховується і повертається на доопрацювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальна теорія фінансів.			
1	Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Історія фінансової науки. 2. Визначні фінансисти світу. 3. Визначні фінансисти України Література: [7, с. 18-28], [17, с. 5-13], [22, с. 3-19], [31, с. 10-19], [32, с. 4-15], мережа Інтернет. 2: Написати біографічну довідку на одного із фінансистів-класиків, з коротким оглядом їх вчення і вкладу в фінансову науку. (У. Петті, А. Сміт, Д. Рікардо, К.Маркс, Д.М. Кейнс, Р. Мальтус тощо).	5	9
2	Тема 2. Фінансовий механізм та фінансова політика. 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: 1. Фінансовий механізм. 2. Фінансові системи міжнародних корпорацій.	5	7

	<p>3. Зв'язок між сферами та ланками фінансової системи. Література: [17, с. 47-74], [22, с. 36-64], [31, с. 29-44], [32, с. 27-44], мережа Інтернет.</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кейнсіанство та неокейнсіанство. 2. Мальтузіанство. 3. Моделі фінансових відносин в суспільстві. 4. Фінансовий механізм. 5. Фінансове планування. 6. Кошториси та їх використання. 7. Баланс фінансових ресурсів та витрат території. 		
3	<p>Тема 3. Фінансова система</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансові системи зарубіжних країн. 2. Фінансові системи міжнародних корпорацій. 3. Зв'язок між сферами та ланками фінансової системи. <p>Література: [17, с. 23-46], [22, с. 21-34], [31, с. 20-28], [32, с. 16-26], мережа Інтернет.</p> <p>2: Підготувати повідомлення (короткий реферат) про фінансову систему однієї з країн світу (СІЛА, Росія, Японія, Китай та ін.).</p>	5	9
4	<p>Тема 4. Управління фінансами та фінансовий контроль</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання та призначення місцевих фінансових органів. 2. Управління фінансами місцевих органів влади. 3. Організаційна структура Міністерства фінансів. 4. Організаційна структура НБУ. 5. Організаційна структура Державного казначейства України. 6. Структура фінансових органів зарубіжних країн. <p>Література: [7, с. 512-523], [17, с. 112-119], [31, с. 52-60].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура системи управління державними фінансами. 2. Завдання та функції державного казначейства. 3. Напрямки реформування Державного казначейства У країни. 4. Принципи управління фінансами. 5. Структура фінансових органів СІЛА. 6. Структура фінансових органів Японії. 	5	7
5	<p>Тема 5. Сфера публічних фінансів: загальнодержавні і місцеві фінанси</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державні доходи. 2. Державні видатки. 3. Державні цільові фонди <p>Література: [7, с. 25-28], [17, с. 112-182], [22, с. 90-103], [31, с. 51-69], [32, с. 60-122], мережа Інтернет.</p> <p>2: Підготувати повідомлення на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний бюджет та його фонди. 2. Бюджетна система. 3. Місцеві бюджети. 	5	8
ЗМСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Бюджетна система України.			
6	<p>Тема 6. Державний бюджет України</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шляхи покриття бюджетного дефіциту. 	7	10

	<p>2. Бюджетні дефіцити розвинутих країн, їх вплив на економіку країни (на прикладі США).</p> <p>Література: [7, с. 72-93], [8, с.141-169], [17, с. 119-130], [22, с. 163-180], [31, с. 88-96], [32, с. 73-89], [17], [18].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний бюджет, його призначення та роль.. 2. Бюджетні трансфери, їх види. 3. Резервний фонд державного бюджету, порядок використання коштів резервного фонду державного бюджету. 4. Субсидії, їх призначення та роль. 		
7	<p>Тема 7. Доходи і видатки державного бюджету України.</p> <p>1.Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Показники, що характеризують стан бюджету (бюджетна рівновага, бюджетний дефіцит, бюджетний профіцит). <p>Література: [7, с. 72-93], [8, с.141-169], [17, с. 119-130], [22, с. 163-180], [31, с. 88-96], [32, с. 73-89], [17], [18].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доходи державного бюджету. 2. Видатки державного бюджету. 3. Бюджетний дефіцит і методи його оптимізації. 4. Вплив бюджетного дефіциту на економіку США. 	2	3
8	<p>Тема 8. Бюджетна система та бюджетний устрій</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетний устрій інших країн світу. 2. Характеристика „сильної” і „слабкої” бюджетної політики. <p>Література: [7, с. 29-72], [8], [17, с. 14-18, 119-136], [22, с. 145-162], [31, с. 72-86], [32, с. 60-73].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні проблеми бюджетного процесу. 2. Фактори впливу на рівень державних видатків. 3. Субсидії в ринковій економіці. 4. Державна фінансова підтримка малого та середнього бізнесу. 5. Кредитування підприємств під державні гарантії в Україні. 6. Законодавче регулювання бюджетного процесу. 7. Напрями реформування бюджетного процесу. 8. Бюджетна політика, її основні завдання та принципи 	2	4

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Податкова система України, державні фінанси.

9	<p>Тема 9. Сутність і види податків</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміни в податковому законодавстві, в зв'язку з прийняттям Закону про держбюджет. 2. Податкове законодавство розвинутих країн (на прикладі Франції, США та Японії). 3. Оподаткування неприбуткових установ. <p>Література: [7, с. 190-283], [11], [20].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості перевірки правильності ПДВ, заявленого платниками до відшкодування з бюджету. 2. Загальнодержавні податки і збори, їх види та призначення. 3. Місцеві податки та збори, їх призначення. 4. Особливості оподаткування діяльності підприємницьких суб'єктів – фізичних осіб. 5. Єдиний податок та групи його платників. 6. Особливості оподаткування неприбуткових організацій. 7. Податок на прибуток. 8. Податок на додану вартість як джерело доходів державного бюджету. 9. Бюджетне відшкодування ПДВ. 10. Порівняння оподаткування доходів громадян в Україні і в США. 	7	9
10	<p>Тема 11. Податкова система України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: <ol style="list-style-type: none"> 1. Податкові системи зарубіжних країн. 2. Податковий кодекс, його підготовка та запровадження. <p>Література: [7, с. 162-189], [8, с. 69-90], [17, с. 136-168], [22, с. 105-140], [42], [31, с. 124-141].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Апарат податкової служби, її роль і функції. 2. Сучасні податкові системи зарубіжних країн. 3. Податкова система України. 4. Облік платників податків. 	5	8
11	<p>Тема 11. Державний кредит та державний борг.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно: <ol style="list-style-type: none"> 1. Державні кредити зарубіжних країн. 2. Державні борги зарубіжних країн. <p>Література: [7, с. 524-533], [8, с. 454-466], [17, с. 172-182], [22, с. 219-240], [31, с. 182-205], [32, с. 113-123].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішній борг та проблеми його обслуговування. 2. Державний кредит. 3. Методи управління державним боргом. 4. Внутрішній державний борг України та джерела його погашення. 	1	5

12	<p>Тема 12. Соціальний захист.</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальні гарантії як форма як форма забезпечення достатнього рівня суспільного добробуту. 2. Система соціальних гарантій населенню. 3. Державні соціальні стандарти і нормативи. 4. Державна допомога сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям. 5. Житлові субсидії населенню. 6. Індексація грошових доходів населення. 7. Пільги, допомога на поховання. <p>Література: [7, с. 284-316], [8, с. 271-297].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальні гарантії, їх призначення та види . 2. Державні соціальні стандарти і нормативи. 3. Державна допомога сім'ям з дітьми. 4. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. 5. Житлові субсидії населенню. 	1	6
13	<p>Тема 13. Фінанси підприємств, основи їх організації.</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансові служби Міністерства оборони України. 2. Особливості фінансування бюджетних підприємств, які крім основної діяльності займаються госпрозрахунковою діяльністю. <p>Література: [7, с. 436-450], [17, с. 75-101], [22, с. 66-88], [31, с. 206-216], [32, с. 124-158] [33].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи фінансів підприємницьких структур. 2. Фінансове планування підприємницьких структур. 3. Економічна сутність фінансів підприємницьких структур 	5	8
14	<p>Тема 14. Страхування та страховий ринок України</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Страхування власності. 2. Страхування будівель. 3. Страхування тварин. 4. Страхування автомобілів. <p>Література: [17, с. 107-112], [22, с. 250-259], [31, с. 223-230], [32, с. 174-185].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Страхування майна юридичних осіб. 2. Ринок майнового страхування в Україні. 3. Майнове страхування в країнах Євросоюзу. 4. Міжнародна система страхування. 5. Страхування життя. 6. Пенсійне страхування. 	5	8
15	<p>Тема 15. Фінансовий ринок, його місце у фінансовій системі України.</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Світові фінансові ринки. 2. Фінансові ринки зарубіжних країн. <p>Література: [17, с. 207-233], [22, с. 203-253], [31, с. 243-259], [32, с. 261-283].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Факторинг. 2. Лізинг та його застосування. 3. Хеджування на фінансовому ринку. 4. Нові світові фінансові ринки. 		4

16	<p>Тема 16. Міжнародні фінанси.</p> <p>1. Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діяльність України в сфері міжнародних фінансових відносин. 2. Організація Об'єднаних Націй. 3. Європейський Союз. 4. ОПЕК. <p>Література: [17, с. 183-206], [22, с. 288-301], [31, с. 260-282], [32, с. 285-297].</p> <p>2: Підготувати реферати на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні фінансові організації. 2. Міжнародні фінансові інституції. 3. Історія створення та сучасні реалії діяльності ООН. 4. Світова організація торгівлі та інтеграція до неї України. 		4
----	---	--	---

7. Методи навчання

Протягом вивчення дисципліни передбачено використання таких методів навчання за джерелом знань:

- словесні: розповідь та пояснення під час проведення лекційних занять; бесіда, інструкції та пояснення – на практичних заняттях;
- наочні: ілюстрування та демонстрування практичних прикладів, рисунків, формул з використанням технічних засобів навчання під час викладу навчального матеріалу на лекційних та практичних заняттях;
- практичні методи: виконання студентами індивідуальних практичних завдань;
- евристичні (пошукові): під час виконання студентами індивідуальних науково-дослідних завдань;
- самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. Матеріали курсу «Фінанси» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=154>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

8. Методи контролю

Для забезпечення перевірки засвоєних студентами знань. Сформованих умінь і навичок передбачено застосування таких методів контролю:

- усного контролю – при проведенні опитувань студентів під час практичних занять, здачі індивідуальних практичних завдань, та захисті контрольних робіт студентами заочної форми навчання;
- письмово контролю – при написанні комплексних поточних контрольних робіт (ПМК);
- тестового контролю – при виявленні навчальної успішності;
- практичного контролю – при перевірці та встановлені правильності виконання студентами індивідуальних практичних завдань;
- самоконтролю – при регулюванні студентами своєї навчальної діяльності за допомогою ведення студентами індивідуального обліку накопичених балів за рейтинговою оцінкою виконаної ними роботи та порівняння з нормативними значеннями.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «ФІНАНСИ» для якої передбачено підсумковий контроль екзамен для денної форми навчання

Денна	Форма навчання	Модуль 1																		Підсумковий контроль	Загальна сума
		Змістовий модуль 1 22 бали						Змістовий модуль 2 16 балів						Змістовий модуль 3 32 бали							
T1	T2	T3	T4	T5	MK1	T5	T6	T7	MK2	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	MK2	30	30	
3	3	3	3	3	7	3	3	3	7	3	3	3	3	3	3	3	3	8	100		

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «ФІНАНСИ» для якої передбачено підсумковий контроль екзамен для заочної форми навчання

Форма навчання	Модуль 1																		Підсумковий контроль		
	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3								Загальна сума		
Заочна	T1	T2	T3	T4	T5	МК1	T5	T6	T7	МК2	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	МК2		
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Непочатенко О.О., Пташник С.А. Методичні вказівки та завдання для практичних занять студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної форми навчання з навчальної дисципліни «Фінанси». Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 75 с.

2. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Фінанси» студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форми навчання. Умань.: ВПЦ «Візаві», 2021. 19 с.

3. Пташник С.А. Методичні вказівки для практичної роботи студентів факультету економіки і підприємництва (заочної форми) освітнього рівня «Бакалавр» спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» з дисципліни «Фінанси». Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 33с.

4. Пташник С.А. Словник основних термінів з дисципліни «Фінанси». Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 33с.

5. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Фінанси» для студентів денної та заочної форми навчання Укладачі: к.е.н., ст. викладач С.А. Пташник, д.е.н., професор О.О. Непочатенко, к.е.н., доцент К.М. Мельник. Умань. ВПЦ «Візаві». 2020.-151с.

6. Пташник С.А. Фінанси. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 фінанси, банківська справа та страхування.
<https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=154>.

Рекомендована література
11. Рекомендована література
Базова

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254К/96-ВР
2. Бюджетний Кодекс України № 2456-VI от 08.07.2010
3. Закон України „Про Державний бюджет України” на відповідний рік. Закони України//Відомості Верховної ради України або Офіційний вісник України.
4. Податковий кодекс України. Із змінами, внесеними Законами України № 2856 – VI) від 23.06.2017 року.
5. Василик О.Д. Державні фінанси України. Навчальний посібник. Ізд-во: Київ: Вища школа, 2007, 318 с.
6. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Венгер. - К.: Центр учебової літератури, 2019. 432 с.
7. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [текст]: навч.посіб./Д.І Коваленко, В.В. Венгер К.: «Центр учебової літератури», 2013. 578с.
8. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси Навчальний посібник. К.: Центр учебової літератури, 2018. 412 с.
9. Лондар С.Л., Тимошенко О.В. Фінанси: Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2099. 384 с.
10. Оспіщев В.І. Фінанси: Курс для фінансистів: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / За ред.. К., 2008. 567 с.
11. Юрія С.І.Фінанси: Підручник/За ред. С.І.Юрія, В.М.Федосова. К.: Знання, 2018.611с.
12. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. К.: Центр учебової літератури, 2019. 576 с.
13. Непочатенко О.О., Мельник К.М., Пташник С.А. Побудова економетричної моделі формування дохідної частини місцевого бюджету. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Випуск 2 (19). Дніпро, 2019. 346-353 с.
14. Непочатенко О.О., Мельник К.М., Пташник С.А. Оцінка перспектив конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Економіка АПК. 2019. № 5. С.43 – 51. (включено до міжнародних наукометрических баз і каталогів наукових видань: РІНЦ; EBSCO Publishing, Inc.; Ulrich's Periodicals Directory USA; Index Copernicus)
15. Бечко П.К., Колотуха С.М. Пташник С.А. Податкове стимулювання сільськогосподарських товаровиробників. Збірник наукових праць Житомирського агроекологічного університету «Наукові горизонти», 2020, № 6(91) с.60-67.
16. Пташник С.А., Улянич Ю.В., Ролінський О.В. Фінансове забезпечення місцевого самоврядування в умовах фінансової децентралізації в Україні. Збірник наукових праць УНУС. Умань: ВПЦ «Візваві», 2020. Вип. 97 Ч 2 : Економічні науки. 243-2263 с.
17. Прокопчук О.Т., Пташник С.А. Економіко-математичне моделювання доходів місцевого бюджету. Банківська справа. 2020, №2. 115-124 с.
18. Мельник К.М., Пташник С.А. Фінансове забезпечення фіскального простору місцевого самоврядування в умовах фінансової децентралізації в Україні. Банківська справа. 2021, №3. 115-124 с.

Допоміжна

1. Базецька Г. І. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері : навчальний посібник / Г. І. Базецька, Л. Г. Суботовська, Ю. В. Ткаченко. Харків : ХНАМГ, 2012. 292 с.
2. Бюджетна система:навч. посіб./Н.Д. Чала, Л.В. Лазоренко. К.:Знання, 2017. 223 с.
3. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.

Місцеві фінанси : підручник / за ред.. О. П. Кириленко. Київ : Знання, 2019. 677 с.

4. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник, К.: КНЕУ, 2017. 240с.

5. Страхування: підручник / за ред. В. Д. Базилевич. Київ: КНЕУ. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/584-strahuvannya-bazilevich-vd-.html>

6. Фінанси : навчальний посібник: експрес курс / Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін. за заг. ред. Волохової І. С. Харків : Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с. URL: <http://dspace.onenu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7066/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>

7. Чечетов М.В., Чечетова Н.Ф. Бережна А.Ю. Бюджетний менеджмент: Навчальний посібник. В 2-х ч. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. 560с.

Інформаційні ресурси

1. Єдина база податкових знань, розміщена на офіціальному сайті ДПАУ. URL: <http://www.sta.gov.ua>

2. . Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua

3. Лига БізнесІнформ. URL: www.liga.net/

4. Налоги и бухгалтерский учет. URL: basa.tav.kharkov.ua/

5. Право. Україна. URL: www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html .

6. Сервер ВРУ. URL: www.rada.gov.ua/.

7. Українське право. URL: www.ukrpravo.com/.

8. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – URL: www.mfin.gov.ua.

9. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbu.v.gov.ua.

ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2021-2022 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Зміни, внесені до робочої програми на 2021-2022 навчальний рік, охоплюють:

1. Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни;

2. Оновлення переліку рекомендованої літератури.

3. Оновлення методичного забезпечення